

Пащенко Т. М., канд. пед. наук,
старший науковий співробітник лабораторії
науково-методичного супроводу підготовки
фахівців у коледжах і технікумах,
Інститут професійно-технічної освіти Національної
академії педагогічних наук України, м. Київ

Пащенко Т. М. Проблема вимірності якості підготовки випускників закладів фахової передвищої освіти. *Тенденції забезпечення якості освіти* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 22 січня 2021 р). Дніпро : Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С. 89 – 91.

ПРОБЛЕМА ВИМІРНОСТІ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Модернізація вищої освіти актуалізувала проблему якості підготовки майбутнього фахівця. Розгляд цієї проблеми спирається на сучасне уявлення про вищу професійну освіту як процес і результат засвоєння систематизованих професійних знань, умінь і навичок, необхідних фахівцям для виконання професійних обов'язків, що супроводжуються досягненням певних визначених державою освітніх рівнів професійної освіти.

З позицій кваліметрії освіти, яка враховує структурність і ієрархічність поняття “якість”, компетентнісна форма подання результату вищої освіти, як системи загальнокультурних і професійних компетенцій випускника, має багаторівневу, ієрархічну структуру. Багаторівневність компетенцій вимагає для їх діагностики створення відповідних багаторівневих оціночних засобів, що поєднують традиційні та інноваційні (діяльні і комплексні) форми оцінювання [2].

Рішення проблеми вимірності компетенцій дослідники [2 – 4 та інші] пов'язують з визначенням для всієї їх сукупності деякої кількісної величини – показника і числової шкали його значень. При цьому слід враховувати, що освоєння цілісної компетенції відбувається поступово, тобто рівень її сформованості з плином часу змінюється [1] і відстежити його можливо лише в рамках таксономії, найбільш адекватної прийнятої компетентнісної моделі.

Відзначимо, що в науково-педагогічній літературі представлено безліч таксономій навчальних цілей, що відрізняються числом ієрархічних рівнів і критеріями, які покладені в основу їх виділення і розрізнення. Однак в умовах компетентнісного підходу найбільшу поширеність отримала модель B.S. Bloom (знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка) [5], яка, на наш погляд, може бути адаптована практично до будь-якої класифікації компетенцій випускників закладів фахової передвищої освіти.

Перевагою таксономії B.S. Bloom є те, що крім рівнів володіння інформацією, вона відображає ще й інтелектуальні операції, які здійснюють перенесення освітньої інформації в систему когнітивних структур, які є основою компетенцій.

З метою класифікації та деталізації компетенцій, а також визначення рівнів їх формування у студентів і випускників закладів фахової передвищої освіти доцільно, за оцінками дослідників, використовувати кваліметричний підхід, який передбачає використання методу групових експертних оцінок [3], основного в педагогічній кваліметрії.

Експертна оцінка має імовірнісний характер і заснована на здатності експерта давати інформацію-оцінку в умовах, коли повнота або достовірність інформації, необхідної для прийняття рішень, порівняно невелика. Причому, коли оцінку дають кілька експертів, то “справжнє” значення досліджуваної характеристики знаходиться усередині діапазону оцінок окремих експертів, тобто “узагальнена” колективна думка вважається більш достовірною. Відбір експертів, процедура спілкування з ними і обробка отриманих експертних оцінок проводяться за певним алгоритмом, обґрунтованим в класичних роботах із загальної кваліметрії, що забезпечує статистичну достовірність проведеної експертизи.

У роботах науковців представлені можливості методу групових експертних оцінок по отриманню узагальненої колективної думки кваліфікованих експертів як з питань побудови компетентнісних моделей студентів і випускників вузів, так і по розробці процедур для оцінки якості підготовки випускників закладів фахової передвищої освіти.

Узагальнюючи інформацію про проблему вимірності якості підготовки випускників, можна зробити висновок, що об'єктивно оцінити її рівень можливо, якщо:

– на основі аналізу освітніх стандартів виявлена ієрархічна структура і зміст компетенції, представлені у вигляді таксономічної системи;

– розроблений комплекс багаторівневих оціночних засобів, відповідних ієрархічній структурі компетенцій;

– на етапах структурування компетенцій і проектування багаторівневих оціночних засобів використовувати метод групових експертних оцінок, що забезпечує науковість і технологічність вироблених процедур.

Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що кваліметричний підхід до побудови таксономічної моделі підготовки студентів, який передбачає її педагогічну експертизу і кількісну оцінку якості відповідних їй оціночних засобів, дозволяє науково обґрунтувати вибір змісту навчання, в рамках якого формуються ті чи інші компетенції, оцінити якість підготовки кожного студента і при необхідності провести своєчасну корекцію його освітньої траєкторії з урахуванням часового чинника навчання.

Список використаних джерел

1. Бушмакина Н. С. Проектирование многоуровневых оценочных средств для диагностики качества инженерно-графической подготовки студентов в техническом вузе (на примере направления подготовки “Строительство”). дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Казань, 2016. 248 с.

2. Кубанов Р. А. Якість освіти: суть поняття та особливості оцінювання. *Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка*. 2013. № 13 (272). Ч. II. С. 25 – 31.

3. Лузан П. Г., Сопівник І. В., Виговська С. В. Методологія та організація науково-педагогічних досліджень : підручник. Київ, 2016. 491 с.

4. Субетто А. И. Компетентностный подход : монография. Москва: 2007. 98 с.

5. Krathwohl, D. R., Bloom, B. S., & Masia, B. B. (1969). Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals; Handbook.

Равлів Ю. А., канд. фарм. наук,
доцент кафедри управління та
економіки фармації з технологією ліків,
Тернопільський національний медичний
університет імені І. Я. Горбачевського, м. Тернопіль

УДК 378.14

Равлів Ю. А. Використання інформаційних технологій у навчанні в Тернопільському національному медичному університеті ім. І. Я. Горбачевського. *Тенденції забезпечення якості освіти* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 22 січня 2021 р). Дніпро : Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С. 91 – 92.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ В ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМ. І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

Протягом останніх декількох десятиліть дистанційне навчання стало глобальним явищем освітньої та інформаційної культури, яке істотно вплинуло на характер освіти в багатьох країнах світу. Інтенсивно проникаючи в усі рівні сучасної системи освіти, дистанційні освітні технології є провідним інструментом удосконалення системи освіти. Наша країна активно просувається шляхом впровадження в освітню систему нових форм навчання, серед яких дистанційні технології. Система дистанційного навчання в Україні наразі перебуває лише на стадії становлення, однак за умови використання світового досвіду, поєднання прогресивних технологій дистанційної освіти з кращими технологіями та методами класичних форм навчання вона може мати багато перспектив [1 – 3].

У зв'язку з погіршенням епідемічної ситуації в Україні, відповідно до рішення Кабінету Міністрів України від 13.10.2020 року та з врахуванням рекомендацій МОН України, наданих листом т. в. о. міністра № 1/9-576 від 12.10.2020 року “Щодо тимчасового переходу на дистанційне навчання”, навчальний процес в Тернопільського національного медичного університету (ТНМУ) з 15 жовтня 2020 року продовжує відбуватися тільки в on-line режимі.

На кафедрі управління та економіки фармації з технологією ліків ТНМУ імені І.Я. Горбачевського МОЗ України дистанційне навчання здійснюється з предмету фармацевтичного та медичного товарознавства для студентів фармацевтичного факультету. На сайті університету студенти можуть ознайомитись з робочою